

Riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar i Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje

Med tvättvattnet från fordonstvättanläggningar släpps oljeprodukter, metaller och andra organiska och oorganiska ämnen ut i avloppsledningsnätet. Föroreningarna kommer från tvättkemikalier, smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Sådana ämnen kan vara giftiga, svårnedbrytbara och bioackumulerbara och därför är det mycket viktigt att utsläpp av dessa begränsas. Som ett led i miljöförbättringsarbetet har Syvab tillsammans med kommunernas tillsynsmyndigheter och VA-huvudmän tagit fram riktlinjer för fordonstvättar. Här finns de krav som ligger till grund för tillsynsarbetet i kommunerna. Tillsynsarbetet ansvaras för och bedrivs av miljökontoren/miljöförvaltningarna. Riktlinjerna kommer att uppdateras vid exempelvis lagändringar och kommande krav.

Riktvärden för utsläpp till avlopp

Föroreningsmängderna per tvättat fordon bör i genomsnitt, under den mest belastade månaden, inte överstiga riktvärdena i tabell 1. Riktvärdena gäller för samtliga stora, små och övriga anläggningar.

Tabell 1: Maximal mängd förorening per tvättat fordon.

Analysparameter	Personbil	Lastbil, buss eller annat fordon
Samlingsparameter: Bly, krom nickel	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,30 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Koppar	30 mg/fordon	90 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/fordon	7,5 g/fordon

Dessutom gäller:

- Lämplig provtagningspunkt för automatisk provtagning på utgående vatten ska finnas.
- Tvättanläggningen får inte användas då reningsanläggningen inte fungerar. Bräddavlopp får inte förekomma. Vid haveri ska tvätten stängas.
- Fordonstvätten ska utrustas med en separat vattenmätare för att möjliggöra en uträkning av vattenförbrukning per fordon.
- Avloppsvatten från en eventuell Gör-det-själv-hall ska avledas till fordonstvättens reningsanläggning.
- Hänsyn bör tas till framtida utrymmesbehov för ytterligare reningsutrustning.

Definition av anläggningstyp

Utifrån de krav som ställs i dessa riktlinjer indelas fordonstvättarna efter antal tvättar i stora, små eller övriga anläggningar.

Stora anläggningar

- Anläggningar som tvättar fler än 5000 personbilar alternativt fler än 1000 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år. Innan anläggning startas måste anmälan göras till tillsynsmyndigheten i kommunen.
- Ska ta minst två veckosamlingsprover på utgående avloppsvatten under vinterhalvåret (november–april). Proverna skall tas under två olika månader och ej på två på varandra följande veckor. Med veckosamlingsprov menas en provtagning under sju dygn i följd.
- Vid ena provtagningstillfället analyseras samtliga metaller i tabell 1 samt suspenderade ämnen. Vid det andra tas ett samlingsprov för analys av metaller och suspenderade ämnen ut över sex dygn samt ett dygnssamlingsprov för analys av oljeindex det resterande dygnet.

Små anläggningar

- Anläggningar som tvättar mellan 2000–5000 personbilar alternativt 400–1000 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år.
- Ska ta minst ett dygnssamlingsprov under vinterhalvåret (november–april) på utgående avloppsvatten. Med dygnssamlingsprov menas provtagning under ett dygn. Samtliga parametrar i tabell 1 samt suspenderade ämnen ska analyseras.
- Tillsynsmyndigheten kan komma att göra en annan bedömning av provtagningsintervallet.

Övriga anläggningar

- Anläggningar som tvättar färre än 2000 personbilar alternativt 400 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år.

Behöver endast utföra provtagning efter begäran från kommunal tillsynsmyndighet eller VA-kontor.

Provtagnings- och rapporteringsanvisningar

Provtagning är nödvändig för att få kunskap om anläggningens utsläpp till avlopps nätet.

Provtagningsresultatet ligger till grund för bedömning av om respektive fordonstvätt-anläggning klarar gällande riktvärden.

Överskridande av riktvärden kan innebära krav på kompletterande rening.

- Provtagning ska ske med automatisk provtagare på utgående behandlat tvättvatten.
- Provtagning ska ske flödesproportionellt eller tidsstyrt under den tid då vatten lämnar anläggningen. Vid tidsstyrning väljer man tvättanläggningens öppettider och prov ska uttas minst var 15:e minut.
- Proverna ska tas av behörig provtagare (enligt SNFS 1990:11, MS:29, bilaga 1).
- Vid provtagningstillfället ska tvätten vara igång som vanligt och ingen rengöring av tvätthallen får ske då detta kan påverka resultatet.
- Provtagning ska ske tidigast tre veckor efter tömning av slam- och oljeavskiljare.

Resultaten ska sammanställas i en rapport som senast den 31 maj varje år redovisas till berörd verksamhets tillsynsmyndighet.

Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Beskrivning av provtagningsförfarandet, bl.a. ska framgå vem som utförde provtagningen och när, flödesproportionell eller tidsstyrd, provtagningspunktens placering.
- En redovisning av analyserade metaller samt oljeindex mätt som mängd per tvättat fordon. Det ska tydligt framgå om utsläppen överskrider riktvärdena i tabell 1 samt förslag till ev. åtgärder. Respektive provtagningsomgång redovisas separat.
- Kopia på analysprotokollen.
- Antal tvättade fordon samt vattenförbrukning vid provtagningstillfällena.
- Antal tvättade fordon per år.
- Senaste datum för tömning av oljeavskiljare före respektive provtagningstillfälle
- Ansvarig person på anläggningen.

Ritning över anläggningen med korrekt provtagningspunkt tydligt angivet ska förvaras på anläggningen.

Egenkontroll och skötsel av anläggningen

Miljöbalken ställer krav på egenkontroll hos verksamhetsutövare och den som driver en anläggning för fordonstvätt ska ha kunskap om hur anläggningen påverkar miljön. Den individuella bedömningen medger att en väl fungerande anläggning kan ha en mindre omfattande provtagning än en tvätt som fungerar mindre bra. För att skador och olägenheter för människors hälsa och miljön ska kunna förebyggas ska det finnas skötselrutiner för anläggningen och ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Skötseln ska dokumenteras och dokumentationen ska finnas tillgänglig på anläggningen.

Kemikalieförteckning

En kemikalieförteckning ska finnas för de kemikalier som används inom verksamheten. Ämnesnamn, CAS-nr och farokoder skall anges samt beräknad mängd som går till avlopp. Förslag på kemikalieförteckningen finns att hämta på www.syvab.se. Säkerhetsdatablad ska finnas för samtliga kemikalier och kemiska produkter och om möjligt ska miljöfarliga kemikalier bytas ut mot mindre farliga.

Kontakt

SYVAB, Himmerfjärdsverket

Telefon: 08-410 776 00

info@syvab.se

www.syvab.se

Botkyrka kommun

Telefon: 08-530 610 00

miljo@botkyrka.se

www.botkyrka.se

Huddinge kommun

08-535 300 00

miljotillsyn@huddinge.se

www.huddinge.se

Nykvarns kommun

Telefon: 08-555 010 00

kommun@nykvarn.se

www.nykvarn.se

Salems kommun

Telefon: 08-532 598 00

msb@salem.se

www.salem.se

Stockholm Vatten

Telefon: 08-522 120 00

kund@svoa.se

www.stockholmvattenochavfall.se

Södertälje kommun

Telefon: 08-523 010 00

kontaktcenter@sodertalje.se

sodertalje.kommun@sodertalje.se

www.sodertalje.se

Telge Nät

Telefon: 08-553 220 00

nat@telge.se

www.telgenat.se